

Samengesteld door:
Kenniscentrum Global Health (KCGH)

kcgh kenniscentrum global health

Zorg voor Nieuwkomers in beeld

Alle partijen die zich inzetten voor de zorg voor nieuwkomers in Nederland

Doelstellingen, expertises, doelgroepen, lopende projecten en contactgegevens

Een sterker netwerk tussen spelers in de zorgsector die betrokken zijn bij de opvang en ondersteuning van nieuwkomers in Nederland

Nieuwkomers in Nederland, zoals asielzoekers, ongedocumenteerden en arbeidsmigranten, staan voor grote uitdagingen in de gezondheidszorg. Een ingewikkeld systeem, culturele verschillen, taalbarrières, gebrek aan kennis van het zorgsysteem en angst voor uitzetting maken het moeilijk om de juiste zorg te krijgen. (1, 2) De toegang tot zorg hangt vaak af van hun nationaliteit en woonplaats, wat leidt tot schrijnende ongelijkheden. (3) Dit terwijl mensen met een migratieachtergrond vaker gezondheidsproblemen hebben, waarbij met name psychische klachten vaker voorkomen. (4)

Deze handout is opgesteld naar aanleiding van het Zorg voor Nieuwkomers Symposium en biedt een overzicht van organisaties die zich inzetten voor de zorg van nieuwkomers. Ons doel is om samenwerking te bevorderen en obstakels in de zorg aan te pakken. We zullen deze handout jaarlijks updaten en nodigen iedereen uit om hun organisatie aan te melden of anderen op deze handout te wijzen via dit formulier.

Blader verder om te ontdekken welke organisaties zich inzetten voor een inclusieve en toegankelijke gezondheidszorg voor nieuwkomers.

1. Vollebregt et al. (2023). Help-Seeking Undocumented Migrants in the Netherlands: Mental Health, Adverse Life Events, and Living Conditions. Cult Med Psychiatry 47, 1067–1089. **2.** Pharos. Gezondheid & Migranten. https://www.pharos.nl/thema/gezondheid-en-migranten/. **3.** Julia Tankink. (2023). In de zorg is de ene vluchteling meer gelijk dan de andere. https://www.medischcontact.nl/actueel/laatste-nieuws/artikel/in-de-zorg-is-de-ene-vluchteling-meer-gelijk-dan-de-andere. **4.** Pharos. (2018). Gezondheid en gezondheidsrisico's statushouders. https://www.pharos.nl/factsheets/gezondheid-en-gezondheidsrisicos-statushouders/

Wie werkt aan de zorg voor nieuwkomers?

Defence for Children NL 3

Dokters van de Wereld 4

EKANN 5

EZONN 6

Gezondheidszorg Asielzoekers 7

GGD GHOR Nederland en GGD'en 8

Johannes Wier Stichting (JWS) 9

Koepel Artsen Maatschappij & Gezondheid 10

Kruispost 11

Movisie 12

Pharos 13

SKGZ Zorgverzekeringslijn 14

VluchtelingenWerk Nederland 15

Maillijst 16

Deze lijst is niet volledig en aanvullingen zijn zeer welkom op ***info@kcgh.nl***

Defence for Children NL

Defence for Children Nederland komt op voor de kinderrechten van alle kinderen. In Nederland, maar ook daarbuiten. Via onze Kinderrechtenhelpdesk verlenen we gratis juridische steun aan kinderen van wie de rechten geschonden dreigen te worden. We doen onderzoek en geven voorlichting aan professionals, ouders en kinderen. Ook bepleiten we de borging van kinderrechten in wetgeving en beleid.

Doelgroep

Kinderen, waaronder migranten- en vluchtelingenkinderen

Expertise

- Juridische ondersteuning in medische verblijfsprocedures.
- Behandelen van vragen over toegang tot zorg in de AZC's en gezinslocaties.
- Onderzoek gedaan naar de bedreigde ontwikkeling van kinderen in gezinslocaties en de drempel tot adequate (jeugd)hulp.

Contact | Marie-Christine Alting von Geusau
Website | defenceforchildren.nl

Dokters van de Wereld

Dokters van de Wereld strijdt voor het recht op zorg voor iedereen, en komt in actie voor de mensen die worden uitgesloten van gezondheidszorg of barrières ervaren.

Expertise

- Wij signaleren noden en bieden noodhulpverlening, zorgtoeleiding en voorlichting aan mensen die worden uitgesloten van zorg.
- Momenteel richten we ons op vier thema's: basis medische zorg, mondzorg, geestelijke gezondheidszorg en seksuele en reproductieve gezondheidszorg.
- Daarnaast pleiten wij voor structurele verandering in politiek en beleid en richten wij ons op het vergroten van kennis bij zorgverleners

Doelgroep

Iedereen die uitgesloten wordt van zorg of barrières ervaart, inclusief onder andere ongedocumenteerden, asielzoekers, arbeidsmigranten, dak- of thuislozen, mensen met weinig financiële middelen

Handig om te weten

Kijk voor alle projecten van Dokters van de Wereld op onze website.

Contact | info@doktersvandewereld.org

Website | doktersvandewereld.org

EKANN

Expertisecentrum Kinderen en Adolescenten Nieuw in Nederland

Het Expertisecentrum Kinderen en Adolescenten Nieuw in Nederland (EKANN) heeft als doel om het welzijn van en de zorg voor vluchtelingenkinderen in Nederland te bevorderen en optimaliseren. Dit doen we d.m.v. advies en signalering, onderwijs, onderzoek en het bieden van een netwerk.

Expertise

- Advies en signaleringscentrum: Advies voor zorgverleners met vragen over vluchtelingenkinderen over gezondheids-risico's, psychosociale zorg en organisatie van zorg, en het signaleren van problemen binnen de zorg.
- Regionetwerken van zorgketenpartners faciliteren met als doel multidisciplinair lokale knelpunten te (h)erkennen, multidisciplinair samen te werken bij complexe casuïstiek en korte communicatielijnen te bereiken.
- Kennisdocumenten, onderwijs en (digitale) cursussen aan zorgprofessionals.

Doelgroep

Kinderen die naar Nederland zijn gevlucht, zoals asielzoekers, Oekraïense vluchtelingen, ongedocumenteerde kinderen en nieuwe statushouders met een verblijfsvergunning

Handig om te weten

We ontwikkelen onderwijs voor zorgverleners in de nulde/eerste lijn en zoeken mensen die willen helpen bij het opzetten van regionale netwerken voor samenwerking. Ook zoeken we nieuwe projectteamleden. Interesse? Meld u aan via het contactformulier op de website of mail ons.

Contact | Sara Sahba & Iris van de Water

Website | EKANN.nl

EZONN

Expertisecentrum Zorg voor Nieuwkomers in Nederland

Het Expertisecentrum Zorg voor Nieuwkomers in Nederland (EZONN) heeft als missie de zorgbehoefte van nieuwkomers van 18+ te optimaliseren door zorgverleners te voorzien van de juiste kennis en tools en door samenwerking binnen de gezondheidszorg en beleidskant te bevorderen.

Expertise

- Advies, signalering, expertise en netwerk voor nulde, eerste en tweedelijns zorgverleners die vraagstukken tegen komen bij het verlenen van zorg aan asielzoekers.
- Wij werken nauw samen met EKANN, waarbij EKANN zich richt op vluchtelingen-kinderen en het EZONN op volwassenen.
- Vanaf 2025 zullen wij werkzaam zijn als expertisegroep met drie pijlers: sexual & reproductive health, mentale gezondheid en chronische ziekten.

Doelgroep

Nieuwkomers van 18+

Handig om te weten

Het Zorg voor Nieuwkomers Symposium is georganiseerd op initiatief van EZONN met sterke samenwerking met de andere betrokken organisaties (EKANN, KAMG, Expertisegroep Global Child Health, NVTG en KCGH).

Contact | Contactformulier op website
Website | ezonn.org

Gezondheidszorg Asielzoekers

Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) zorgt voor goede zorg voor alle asielzoekers. Hierbij besteden we extra aandacht aan taal- en cultuurverschillen, de asielprocedure, de leefsituatie en de zorgbehoefte van asielzoekers. Dit doen wij vanuit onze kernwaarden vertrouwen, professioneel en maatschappelijk.

Doelgroep

Asielzoekers

Expertise

- Wij leveren huisartsenzorg aan Asielzoekers die onder het Centraal Orgaan Asielzoekers (CAO) vallen.
- Daarnaast beschikken wij over verslavingsexperts en organiseren wij op diverse locaties Bamboo trainingen, een vorm van preventie die de mensen in hun kracht zetten gebaseerd op de positieve psychologie.

Contact | Kimberly Steenbergen

Website | gzasielzoekers.nl

GGD GHOR Nederland

GGD'en verzorgen de publieke zorg aan alle inwoners van Nederland en bieden jeugd-gezondheidszorg, preventie, bestrijding van infectieziekten, seksuele gezondheidszorg en gezondheidsvoorlichting. Het programmateam Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) en Nu Niet Zwanger (NNZ) van GGD GHOR Nederland ondersteunt GGD'en bij de uitvoering van zorg voor asielzoekers in COA-opvanglocaties en bij het bespreekbaar maken van kinderwensen in kwetsbare situaties.

Expertise

- Op alle COA-locaties in Nederland wordt zorg door GGD'en geboden aan asielzoekers en statushouders die daar verblijven.
- Bij alle GGD'en trainen en ondersteunen Nu Niet Zwanger-teams professionals in sociaal en medisch domein om actief de kinderwens te bespreken met cliënten in kwetsbare omstandigheden en zorg op maat te bieden. Zodat zij niet overvallen worden door een onbedoelde zwangerschap.

Doelgroep

Alle inwoners van Nederland. Waaronder asielzoekers, statushouders, arbeidsmigranten en mensen in kwetsbare omstandigheden.

Handig om te weten

Wij optimaliseren voorlichting over seksuele gezondheids-zorg met Rutgers en SOA AIDS Nederland en hebben een e-learning ontwikkeld over NNZ voor professionals in sociaal en medisch domein.

Contact | pga@ggdghor.nl
nnz@ggdghor.nl

Website | ggdghor.nl
nunietzwanger.nl

Johannes Wier Stichting

De Johannes Wier Stichting (JWS) zet zich in voor het bevorderen en beschermen van het recht op gezondheid, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen in Nederland. Wij houden toezicht op de beschikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van zorg en kaarten misstanden aan bij de ver-antwoordelijke overheden en organisaties.

Expertise

- Gelijke toegang en kwaliteit van zorg voor mensen met migratie- of vluchtachtergrond door taalbarrières ('tolken terug in de zorg, alstublieft').
- Cultuursensitieve zorg voor ouderen met migratieachtergrond, kansengelijkheid voor deelname van (ongedocumenteerde) vrouwen aan bevolkingsonderzoeken.
- Goede zorg voor mensen met een (verstandelijke) beperking, voorkomen van eenzame opsluiting in (vreemdelingen)detentie.

Doelgroep

Mensen met een migratie- of vluchtachtergrond, met aandacht voor taalbarrières, cultuursensitieve zorg voor ouderen, kansengelijkheid voor (ongedocumenteerde) vrouwen en veel meer

Handig om te weten

- Campagne “Tolken terug in de zorg, alsjeblieft”
- Werkgroep “Geen isolatie in (vreem-delingen)detentie”
- E-learning “Mensen-rechten in zorg en welzijn”

Contact | Alies Struijs

Website | johannes-wier.nl

KAMG

Koepel Artsen Maatschappij + Gezondheid

KAMG maakt zich sterk voor artsen Maatschappij + Gezondheid, professionals die met een 360° blik kijken naar de gezondheid van groepen in ons land. Met preventie als uitgangspunt, signaleren wij risico's en uitdagingen in relatie tot gezondheid en volksgezondheid die vaak een gezamenlijke, bredere maatschappelijke benadering en aanpak vragen.

Expertise

- Leden uit onze achterban zijn betrokken bij infectieziektenbestrijding en tuberculosebestrijding van asielzoekers, en de jeugdgezondheidszorg van asielzoekers.
- Onder onze achterban bevinden zich straatdokters met alle expertise van dien. Sommige van onze leden zijn betrokken bij het opstellen en uitvoeren van gemeentelijk beleid voor dakloze migranten.
- We bundelen expertise in de expertisegroep Migratie Opvang Zorg (MOZ).

Doelgroep

Groepen in de samenleving met een kwetsbare positie

Handig om te weten

Eén van onze lid-verenigingen is AJN, zodat de doelgroep kinderen duidelijk in het vizier is. We werken samen met de NVAB (bedrijfsartsen) en de NVVG (verzekerings-artsen) in de Werkgroep Arbeidsmigranten, waar we de problematiek ook vanuit het arbeids- en verzekeringsrecht bezien.

Contact | bureau@kamg.nl

Website | kamg.nl

Kruispost

Wij verlenen zorg aan onverzekerde mensen uit Amsterdam.

Expertise

- Als basis hebben wij een huisartsenspreekuur met daarnaast uitgebreide POH-GGZ inzet, trauma therapeut, psycholoog, consultent psychiater, POH-diabetes, wondverpleegkundige, oogarts en fysiotherapeuten.
- Wij zien wij ruim 4000 unieke patiënten per jaar.
- Met veertig jaar ervaring met de doelgroep weten wij goed aan te sluiten bij de noden van deze groep.

Doelgroep

Ongedocumenteerde Amsterdammers

Handig om te weten

We draaien op het moment een pilot samen met onder andere het VUMC Amsterdam om ongedocumenteerde mensen binnen de Wet Langdurige Zorg opgenomen te krijgen.

Contact | Steffie Janssen

Website | kruispost.nl

Movisie

Movisie is het landelijk kennisinstituut voor sociale vraagstukken. Samen met de praktijk ontwikkelen en toepassen we kennis over wat effectief werkt. We versnellen leerprocessen en streven naar duurzame positieve verandering voor kwetsbare groepen.

Expertise

Samen met het Verwey-Jonker Instituut binnen KIS hebben we veel kennis ontwikkeld over ondersteuning van nieuwkomers:

- Taal en basisvaardigheden
- Aanpak van discriminatie, vooroordelen en stereotypen
- Ondersteuning voor jonge vluchtelingen
- Informeren en betrekken van inwoners bij asielopvang
- Draagvlak voor huisvesting van asielzoekers en statushouders
- Gebruik van mensenrechten als basis voor opvang en begeleiding
- Wat werkt en verbetertools voor werkgelegenheid van statushouders

Doelgroep

Mensen in een (tijdelijk) kwetsbare positie. Bijvoorbeeld mensen die gevlucht zijn, mensen zonder geldige verblijfsvergunning of arbeidsmigranten die met slechte omstandigheden te maken hebben.

Handig om te weten

Movisie ondersteunt, adviseert en werkt samen met maatschappelijke organisaties, overheden, bedrijven en burgerinitiatieven, zowel lokaal als landelijk.

Contact | Romy Santpoort & Shahrzad Nourozi **Website** | movisie.nl

Pharos

Pharos Expertisecentrum Gezondheidsverschillen heeft als missie om grote gezondheidsverschillen terug te dringen met gezondheid en kwaliteit van zorg voor iedereen in Nederland als uitgangspunt. Wij richten ons als landelijk kenniscentrum op praktijk, beleid, wetenschap en onderwijs.

Expertise

- Gezondheidsrisico's bij (sub)groepen nieuwkomers
- Cultuursensitief werken
- Discriminatie in de zorg
- Drempels tot zorg
- Omgaan met schadelijke praktijken
- Omgaan met gevoelige onderwerpen, bijv. mentale gezondheid of vrouwelijke genitale verminking
- Gezond opgroeien (kinderen en ouderschap)
- Verbeteren van de toegankelijkheid van zorg

Contact | Elize Smal
Website | pharos.nl

Doelgroep

Ongedocumenteerden, asielzoekers, Oekraïense ontheemden, status-houders, arbeids-migranten, mensen met een migratieachtergrond, laaggeletterden en mensen met een lage sociaal-economische positie.

Handig om te weten

Wij verkennen de toegankelijkheid van eerstelijns zorg, doen onderzoek naar de toegang tot zorg op de TSO/CNO, werken aan de implementatie van de handreiking cultuursensitief werken en organiseren een leerkring kinderen van arbeidsmigranten.

SKGZ Zorg-verzekeringslijn

Zorgverzekeringslijn geeft onafhankelijke informatie over het zorgverzekerings-systeem in Nederland om (financiële) zorgverzekeringsproblemen of onverzekerdheid te voorkomen of zo mogelijk op te lossen. We worden volledig betaald door VWS wat maakt dat al onze diensten kosteloos zijn.

Doelgroep

Asielzoekers en vluchtelingen

Expertise

- We geven trainingen aan vele doelgroepen waaronder begeleiders van statushouders en arbeidsmigranten maar bijvoorbeeld ook aan medewerkers van de maatschappelijke opvang van dak -en thuislozen.

- We hebben onze website in meerdere talen waaronder Pools/ Roemeens en Bulgaars. We weten veel over het zorgverzekeringsstelsel maar bijvoorbeeld ook van de subsidieregelingen via het CAK voor zorg aan onverzekerden.

Contact | Thea Aantjes

Website | zorgverzekeringslijn.nl

Vluchtelingen-Werk NL

VluchtelingenWerk Nederland is een onafhankelijke, breed samengestelde professionele organisatie die zich op basis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en met vele vrijwilligers inzet voor de bescherming van asielzoekers en vluchtelingen door persoonlijke steun en belangenbehartiging bij hun toelating, opvang en maatschappelijke participatie.

Expertise

- In de asielopvang hebben we een voorlichtingsrol ten aanzien van de asielprocedure en houden daarvoor spreekuren in alle opvanglocaties.

- Bij gezondheidsproblematiek kunnen we signaleren en doorverwijzen. In veel gemeenten voeren we in de eerste periode na huisvesting maatschappelijke begeleiding van statushouders uit waarbij statushouders ook worden ondersteund bij het vinden van een huisarts, tandarts en zonodig meer gespecialiseerde zorg.

Doelgroep

Asielzoekers en vluchtelingen

Handig om te weten

Mindfit: focus op mentale gezondheid

De MindFit-training is gericht op preventie van psychische klachten en psychosociale problemen bij vluchtelingen. Zie voor meer informatie onze website of mail naar mindfit@vluchtelingenwerk.nl

Contact | Ariane den Uyl

Website | vluchtelingenwerk.nl

Maillijst

Defence for Children NL
m.altingvongeusau@defenceforchildren.nl

Dokters van de Wereld
info@doktersvandewereld.org

EKANN
info@ekann.nl

EZONN
Contactformulier op www.ezonn.org

Gezondheidszorg Asielzoekers
ksteenbergen@gzasielzoekers.nl

GGD GHOR Nederland
pga@ggdghor.nl & nnz@ggdghor.nl

Johannes Wier Stichting (JWS)
aliesstruijs@gmail.com

Koepel Artsen Maatschappij & Gezondheid (KAMG)
communicatie@kamg.nl & bureau@kamg.nl

Kruispost
info@kruispost.nl

Movisie
r.santpoort@movisie.nl & s.nourozi@movisie.nl

Pharos
e.smal@pharos.nl

SKGZ Zorgverzekeringslijn
thea@zorgverzekeringslijn.nl

VluchtelingenWerk Nederland
info@vluchtelingenwerk.nl

Samengesteld door:

kcgh kenniscentrum global health

Kenniscentrum Global Health (KCGH)

In samenwerking met:

EKANN

Expertisecentrum Kinderen en Adolescenten Nieuw in Nederland

KAMG
Voor artsen Maatschappij + Gezondheid

Koepel Artsen Maatschappij + Gezondheid

EXPERTISEGROEP GLOBAL CHILD HEALTH

Expertisegroep Global Child Health

EZONN

Expertisecentrum Zorg voor Nieuwkomers in Nederland

nvtg verenigt global health professionals

Nederlandse Vereniging voor Tropische Geneeskunde en Internationale Gezondheidszorg

Toevoegingen?
Wijzigingen?
Mail info@kcgh.nl